

12.41

Tárgy: Beszámoló a Védőnői Szolgálat működéséről

Tisztelt Képviselő Testület!

A területi védőnői munkát a 49/2004. (V. 21.) ESZCSM rendelet szabályozza, hivatásunkat eszerint végezzük.

Személyi feltételek:

- I. számú körzet: Bednárné Veréb Edit 2009.10.15.-től látja el a körzet védőnői teendőit.
- II. számú körzet: Juhász- Deák Nikoletta 2005.10.15.-től látja el a körzet védőnői teendőit.

Ehhez a körzethez kapcsolódódnak Alsótelekes, Felsőtelekes és Kánó települések védőnői teendői.

Tanácsadások rendje:

I. számú körzet:

Várandós tanácsadás: minden héten kedden 8:30 órától 10:30 óráig

Csecsemő tanácsadás: minden héten kedden 11:00 órától 13:00 óráig

Iskola - egészségügyi tanácsadás: minden héten szerdán-csütörtökön 9 órától 12 óráig

Baba-mama klub és torna: jelenleg szünetel.

Nővédelmi tanácsadás hétfő és péntekenként 8:00-11:00

Az MSZSZ gyermekgyógyász tanácsadás, és MSZSZ nőgyógyász tanácsadás megszűnt.

Fogadóóra: mindennap 8 órától 9 óráig

II. számú körzet:

Várandós tanácsadás: minden héten hétfőn 8:30 órától 10:30 óráig

Csecsemő tanácsadás: minden héten hétfőn 11:00 órától 13:00 óráig

Iskola - egészségügyi tevékenység: Felsőtelekesen

Felsőtelekes várandós- és csecsemő tanácsadás: kedd 9:00-13:00 óráig

Baba-mama klub és torna: jelenleg szünetel.

Az MSZSZ gyermekgyógyász tanácsadás, és MSZSZ nőgyógyász tanácsadás megszűnt.

Fogadóóra: mindennap 8 órától 9 óráig

A védőnő feladatai a következők:

1. nővédelem
2. várandós anyák gondozása
3. gyermekágyas és szoptatós anyák gondozása
4. 0 - 6 éves korú gyermekek gondozása
5. tanköteles korú gyermekek gondozása
6. családgondozás

A védőnő munkájának célja: a családok egészségének megőrzésére, segítésére irányuló preventív tevékenység, valamint a betegség kialakulásának, az egészségromlásnak a megelőzése érdekében végzett egészségnevelés.

A védőnő munkaterülete a védőnői körzet, munkahelye, az önkormányzat által az anya és gyermekvédelem céljára kialakított tanácsadó.

A körzeti védőnői szolgálatról szóló 5/1995. (II.8.) NM. rendeletében meghatározott feladataink:

- a. a tanácsadóban
- b. családok otthonában
- c. közösségi programokra alkalmas helyen végzem, azon családok körében, ahol várandós és gyermekágyas anya, illetve 0 - 16 éves korú gyermek él.

Családgondozás területén feladatunk a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség felmérése és megelőzése.

2020. március hónaptól megváltozott eljárás renddel dolgozunk az azonosított COVID-19 okozta világjárvány miatt.

Alapelvek a területi védőnői ellátásban:

- „ A védőnőnek ismernie kell a COVID-19 fertőzés klinikai tüneteit, lehetséges manifesztációit, rizikótényezőit, a járványügyi besorolást, az infekciókontroll óvó-védő rendszabályokat, az esetek járványügyi bejelentések követelményeit.
- A gondozott személyeket és hozzátartozókat oktatni kell a helyes kézhigiénére, a szükséges egyéni védőfelszerelés helyes használatára, a légzési higiénére és köhögés etiketre.
- A védőnői tanácsadó váróhelységében biztosítani kell, hogy a gondozottak között legalább 1 méter távolság megtartható legyen.
- A védőnői tanácsadáson való részvétel előjegyzés alapján történjen. A védőnői tanácsadáson csak tünetmentes, egészséges személy vehet részt.
- A védőnő részéről a tanácsadások alkalmával szájmascsk viselése, továbbá a védőnői tevékenységek végzése előtt és után kézfertőtlenítés szükséges, vírusölő hatású kézfertőtlenítő szerrel. A környezet- és eszközfertőtlenítés szabályainak betartása szükséges. A napi takarításra és a gyakran érintett felületek fertőtlenítésére, a gyakori szellőztetésre fokozottan ügyelni kell.
- Az életkorhoz kötött védőnői szűrővizsgálatok végzése személyes találkozás keretében a védőnői tanácsadóban történjen. Védőnői családlátogatás szükséges esetekben végezhető, de csak akkor, ha nem tartózkodik COVID-19 fertőzés szempontjából gyanús személy

- Személyes találkozást nem, igénylő esetekben, ha a védőnő is úgy ítéli meg, hogy a védőnői ellátás távkonzultáció keretében megfelelően, eredményesen biztosítható, akkor ennek folytatása javasolt.
- Bármilyen klinikai tünetekkel rendelkező, különösen légúti tüneteket mutató védőnő nem vehet részt a közvetlen védőnői ellátásban.
- A védőnői ellátást biztosító egészségügyi szolgáltató tegyen meg minden szükséges intézkedést a járványügyi készültség alatti munkakörülmények (távkonzultáció, óvintézkedések) feltételeinek biztosítása céljából. „

Az általunk ellátott, gondozott családok száma:

2007 és 2019 évi összesítés szerint a gondozottak száma a következőképpen alakult:

RUDABÁNYA I.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Várandósok	22	28	27	22	25	20	24	22	18	29	33	41	23
0-11 hónaposak	38	39	32	28	22	23	27	28	17	15	26	22	22
12-35 hónaposak	60	60	57	52	48	48	49	46	32	28	30	36	42
3-6 évesek	90	96	97	99	80	79	82	66	51	43	46	50	51

RUDABÁNYA II. (Csatolt községek adatai is szerepelnek)	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Várandósok	26	28	26	16	27	20	24	25	32	41	26	36	36
0-11 hónaposak	25	29	32	27	26	38	35	19	20	26	24	22	27
12-35 hónaposak	36	33	31	35	32	39	32	36	40	40	64	48	41
3-6 évesek	43	54	46	41	49	48	49	54	81	73	64	65	61

2019 01.01.-től 12. 31.-ig a gondozottak száma:

RUDABÁNYA I.-II. (csatolt községekkel együtt)	fő	Veszélyeztetett összesen	Eü. Ok miatt	Szociális ok miatt	Eü.-szoc.ok miatt
Várandósok	59	11	9	2	0
0-11 hónaposak	49	11	6	5	0
12-35 hónaposak	83	12	6	6	0
3-6 évesek	112	16	6	10	0

A körzeti védőnői teendők feladataival párhuzamosan kerül ellátásra az óvodai és az általános iskolai munka.

Napi munkánkról munkanaplót írunk, a gondozási - tanácsadó tevékenységeket törzslapokon dokumentáljuk, nyilvántartókat vezetjük, a mindennapi tevékenységekről számszerű napi, havi, éves a feladatnak megfelelő dokumentáció készül.

Adatszolgáltatási kötelezettségek:

Munkánk során számos adminisztrációs és jelentési kötelezettségnek kell eleget tennünk. Területi védőnői munkáról havonta jelentés—jelenlegi szakmai iránymutatás szerint minden hónap 15-ig papíralapon kell elkészíteni.

Országos Szakmai Módszertani Központ(on-line): iskola-egészségügyi munkáról évente egyszer.

Népegészségügyi Intézet: védőoltásokkal kapcsolatos havonkénti és soron kívüli jelentések, oltóanyag igénylések, várandósok HBsAg szűréséről jelentés.

Regionális Egészség Pénztár: finanszírozással kapcsolatos jelentés évente egyszer.

Országos Tisztifőorvosi Hivatal: védőnői méhnyakszűréssel kapcsolatos adatok, jelentések folyamatosan. (Jelenleg szünetel)

Gyermekjóléti Szolgálat: éves tájékoztató a területi védőnő gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről, a Szolgálat munkatársaival való együttműködésről.

Egyéb statisztikai adatszolgáltatások folyamatosan az önkormányzat, az iskola, az óvoda, a Népegészségügyi Intézet és a szakmai felettes felé.

Szakmai felügyeletünket és ellenőrzéseinket Gresó Tiborné Megyei Vezető Védőnő , Dienes Krisztina Járási Vezető Védőnő valamint Csósz Anita járványügyi felügyelő végzi folyamatosan.

Az oktatási intézményekben végzett feladatokról külön jelentésben történik az adatszolgáltatás.

A gondozottak a helyi körzeti háziorvosokhoz – Dr. Bálint Anita, Dr. Szatmári Piroska, Dr. Mihály Márta Magdolna- ill. más körzetekbe (pl. Kazincbarcika) járnak tanácsadásra és vizsgálatokra.

Egészségi állapotukat befolyásolja a szociális helyzetük. A gondozottak közül sokan hátrányos helyzetű családokban élnek, ahol a szülők többsége munkanélküli. Megélhetésüket szociális ellátások képezik (szociális segély, jövedelempótló támogatás, családi pótlék, gyese).

A családok anyagi helyzete nem teszi lehetővé az egészséges táplálkozást, a gyógyszerek kiváltása is problémát jelent. A védőoltások végrehajtásánál ezen okok többletmunkát jelentenek az elhúzódó betegségek és a szülői felelősség hiánya miatt.

A kedvezőtlen helyzet miatt szemléletváltásra lenne szükség, ezért a családok rendszeres felvilágosítást kapnak családgondozás keretében, illetve a tanácsadó helyiségben történő beszélgetések folyamán.

Szociális tevékenység

Folyamatos a kapcsolattartás a helyi önkormányzattal, intézményekkel (iskola, óvoda, családsegítő szolgálat). Rendszeresen folytatunk megbeszéléseket ezen intézmények képviselőivel, ahol - több - kevesebb sikerrel - igyekszünk megoldást találni a mindennapi problémákra.

Nővédelmi gondozás

A gondozási körzet nőtagjainak gondozása prevenciós célból.

A gondozás célja:

- a reprodukzív egészség megőrzése, fejlesztése,
- pozitív családtervezés elősegítése,
- a népegészségügyi szempontból jelentős betegségek megelőzése,
- népegészségügyi helyzet javítása.

Folyamatosan történik a mammográfiai vizsgálatra behívottak tájékoztatása a szűrővizsgálat fontosságáról, tapasztalatok megbeszélése, emlőönvizsgálat hangsúlyozása családlátogatások keretében.

2010-től résztvettünk a **Védőnői Méhnyakszűrő II. Programban**, mely lehetőséget adott, hogy Rudabányán, Felsőtelekes, Alsótelekes, Kánón a meghívólevelet kapott nők körében méhnyakrákszűrést végezzünk, ezzel is javítva a méhnyakrák kialakulásának előfordulását. Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal támogatta a programot, elméleti és gyakorlati képzést kaptunk, melyet sikeresen elvégeztünk. Oklevelet kaptunk. Jelenleg szünetel az ellátás.

A várandós anya gondozása

A várandósok látogatása terhességük ideje alatt 5 - 6 alkalommal történik személyenként, valamint szükség szerint.

A várandós anya gondozását a terhes gondozásról szóló **26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról alapján végezzük.**

A gondozás célja:

- az állapotos nő egészségének megőrzése, veszélyeztetettség és szövődmények megelőzése, időbeni felismerése, szűrésre, szoptatásra és csecsemőgondozásra való felkészítés,
- a magzat egészségének, fejlődésének és egészségesen való születésének elősegítése.

A várandós anya gondozása komplex egészségügyi tevékenység, szolgáltatás, amelyben részt vesz szülész - nőgyógyász, háziorvos, védőnő és a gyermeket váró nő.
A terhes gondozás önálló védőnői feladat.

Újszülött gondozás

Az újszülöttek látogatása 24 ill. 48 órán belül megtörténik, majd heti rendszerességgel ismétlődik.

Munkánk során gondozásba vesszük az újszülöttet, vezetjük az ellátásról szóló dokumentációt, tanácsot adunk táplálásra, az újszülött, a csecsemő otthoni ellátására, gondozására vonatkozóan.

Regisztráljuk testi-lelki, szellemi, szociális fejlődését. Felismerjük a kedvezőtlen változásokat, jelzéssel, illetve javaslattal élünk a további ellátás érdekében. A kiszűrteket figyelemmel kísérjük és szükség esetén segítséget nyújtunk a rehabilitációhoz. Elvégzzük az alapvető szűrővizsgálatokat, a mindenkorai jogszabályok és módszertani ajánlások figyelembevételével.

2019.-ben születettek száma (RudabányaI-II csatolt községekkel együtt): 36 fő

Ebből 37. gest. hét előtt született: 0 fő

37. gest. hét után született: 36 fő

2500 gramm alatti (intra uterin retardált): 2 fő 5 %

2015. 06. 30.-ig születettek száma (RudabányaI-II. csatolt községekkel együtt): 24 fő

Anyatejes táplálás

Az 1990. augusztus 1-ején kiadott WHO és UNICEF ajánlást elfogadva törekszünk arra, hogy lehetőleg minden csecsemőt kizárólag anyatejjel tápláljanak legalább 6 hónapos korig, ill. 1 éves korig. Ennek érdekében tápszerreklámok a tanácsadóban nem találhatók. Családlátogatás alkalmával, támogató segítségnyújtással, tanácsadással segítjük az anyatejes táplálás arányának növelését, amely kiemelt feladat számunkra.

Az **anyatejes táplálás** területén jelentős javulást értünk el, de nem lehetünk elégedettek. A hat hónapig tartó kizárólagos anyatejes táplálást

nehezíti:

- a környezet hatása,
- régi táplálkozási szokások,
- családi minta hiánya,
- eltérő tanácsok (szakemberektől),
- korai tápszerrecepthez jutás,

segíti:

- egységes irányelvek elfogadása, gyakorlása,
- türelem a gondozottak felé,
- minta nyújtása,
- környezet meggyőzése,
- indokolt esetben tápszer adása.

Augusztus 1-ét 1992-ben nyilvánították a Szoptatás világnapjának.

Csecsemő és kisgyermek tanácsadás

Tanácsadás a háziorvos rendeléséhez igazodva hetente egy alkalommal van.

A tanácsadáson önállóan végzendő feladataim:

- testtömeg mérése
- testhossz mérése
- mellkőrfogat mérése
- fejkőrfogat mérése
- vérnyomás mérése
- pulzus - számlálás
- látásélesség vizsgálata
- hallásvizsgálat (eszközös is)
- vizeletvizsgálat
- alapfokú reflex vizsgálatok
- alapfokú ortopédiai elváltozások vizsgálata

A hiányzó szűrések pótlása. Az észlelt elváltozások esetén a történések nyomon követése. Az előírt dokumentáció vezetése, jelentések. Egyeztetés a kezelőorvossal majd a további teendők megbeszélése.

A védőoltásokkal kapcsolatos teendők:

- az eredményesebb oltottság érdekében egészségnevelési felvilágosító munka végzése,
- tájékoztatás az oltás idejéről, helyéről az oltással kapcsolatos teendőkről,
- szervezés, segítségnyújtás a lebonyolításban,
- az oltóanyagok igénylése, tárolása, szállítása körüli feladatok,
- dokumentálás és jelentési kötelezettségek.
- Oltásokat elutasító szülő nem volt a településen.
- A szülők által kért egyéb, nem kötelező védőoltásokról (pl.: kullancsencephalitis, bárányhimlő, influenza, rotavírus elleni oltások) tájékoztatást adunk, az oltásokat szervezzük, dokumentáljuk.

A **minőségi munka érdekében** folyamatos a kapcsolattartás a gondozottakat ellátó házi gyermekorvossal.

Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatokat 1- 2- 3- 4- 6- 9- 12- 15- 18 hónapos korban, illetve 2 éves kortól 6 éves korig évente írja elő az 51/1997. (XII.18.) NM rendelet. 1 éves korig havonta, illetve megjelenés alkalmával történnek a fejlettség nyomon követéséhez szükséges mérések. Önálló védőnői tanácsadás a háziorvos szabadsága illetve távolléte esetén van.

Otthonukban a csecsemőket havonta, a kisdedeket pedig két-háromhavonta látogatjuk meg, illetve sok helyen egyéni igények szerint még többször.

0-11 hónaposak	2018	2019.
Száma	47	49
Veszélyeztetettek száma	10	11
Szaklátogatások száma	362	366
Tanácsadási forgalom	349	315

12-35 hónaposak	2018	2019
Száma	82	83
Veszélyeztetettek száma	19	12
Szaklátogatások száma	252	238
Tanácsadási forgalom	304	229

3 - 18 éves korosztály egészségügyi ellátása, jellemzői:

3-6 évesek	2018	2019
Száma	120	112
Veszélyeztetettek száma	22	16
Szaklátogatások száma	225	265
Tanácsadási forgalom	206	175

- egészségügyi alapellátás keretében szervezett
- megelőző jellegű
- óvodában - iskolában történik
- iskola egészségügyi ellátást háziorvos és védőnő részmunkaidőben látja el

Az iskola-egészségügyi tevékenység keretében az önállóan ellátandó feladataimat a 26/1997. (IX.3.) NM. rendelet alapján végzem.

Az ellátás megszervezése és feltételeinek biztosítása az intézmény fenntartójának (működtetőjének) feladata.

Az óvodáskorú gyermekek évenkénti vizsgálata a módszertani irányelvek szerint történik.

Minimális követelmény az évenkénti vizsgálat a 2.-4.-6.-8. évfolyamon, a védőoltások előtt illetve továbbtanulás esetében. Kötelező az adatszolgáltatás, jelentés készítése a tanév befejezését követően az úgynevezett index évfolyamokról, illetve az 5 éves óvodásokról.

Iskolában végzett szűrővizsgálatok, védőoltások, tisztasági vizsgálatok és óvodai szűrővizsgálatok

A gyermekek, tanulók egészségügyi ellátása, egészségnevelő előadások tartása a nevelési - oktatási intézmény vezetőivel egyeztetett terv szerint történik.

A védőnő által önállóan végzett feladatok az óvodában és az iskolában:

- a tanuló névsor alapján a törzslapok kiállítása,
- részvétel a szűrővizsgálatokon,
- oltóanyagok igénylése,
- védőoltások előkészítése, kivitelezésben nyújtott segítség,
- védőoltások dokumentációja,
- látásélesség vizsgálata,
- színlátás ellenőrzése,
- hallásvizsgálat,
- golyvaszűrés,
- vérnyomásmérés,
- egyéb szűrés: vizeletvizsgálat, testsúly -, magasság -, mellkőrfogatmérés,
- jelentések készítése,
- egészségnevelés (előadások, részvétel a programokban).

A szinte minden tanévben nagy problémát jelentett a fejtetvesség, annak előfordulása és gyakorisága. Nagy hangsúlyt fektettünk a megelőzésre és szűrésre, a fertőtlenítések elvégzésére.

Az 1997. évi CLIV. (egészségügyi) törvény 73. § -át, az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló, június végén megjelent 2011. évi LXXXI. törvény pontosította és megerősítette a jogköröket az alábbiak szerint:

73. § (2) Az emberi test felszínén, felhámjában, és a szőrzetben élősködő ízeltlábúak irtása, a ruhanemű fertőtlenítése az érintett személy, illetve közvetlen képviselője feladata. Ha ezen személyek irtási, fertőtlenítési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, akkor hivatalból az egészségügyi szolgáltató vagy egészségügyi államigazgatási szerv képviselője jár el. Az egészségügyi szolgáltató vagy egészségügyi államigazgatási szerv képviselője által végzendő, az emberi test felszínén, felhámjában, és szőrzetében élősködő ízeltlábúak irtásának, illetve a ruhanemű fertőtlenítésének túsására az érintett személy köteles.

153. § biztosítja:

- a kezelések bárhol történő, azonnali végrehajtását,
- a tetűirtószerek biztosítására vonatkozó települési önkormányzati kötelezettséget.

Nehezítette a munkát sok esetben a szülők kezdetben negatív hozzáállása, illetve, hogy anyagi terhet jelentett egyes családok számára a fertőtlenítőszerek megvásárlása. A Védőnői Szolgálat az Önkormányzat és Iskola segítségével vásárolt Pedex tetűirtó szert, már tavaly tanévben is, melyből a rászoruló családok számára biztosítani tudtunk néhány kezelést. Azokat a családokat, ahol a fejtetvesség visszatérő probléma lesz a jövőben is, az már ÁNTSZ hatásköre lesz.

A 2019/2020-os tanévben az I. körzeti védőnői munka mellett,

óvodában: 73 fő
iskolában: 170 fő
összesen: 243 fő

II.körzeti védőnői munka mellett **Felsőtelekesen**

óvodában: 31 fő
iskolában: 31 fő
összesen: 62 fő

gyermeket láttunk el a háziorvosokkal együttműködve.

A kötelező kampányoltások 2019/2020-os tanévben is megtörténtek a Gvadányi József Általános Iskolában.

MMR revaccinatio: 27 fő

DTP revaccinatio: 27 fő

Hepatitis B elleni első és második oltás: 18 főnél történt meg (összesen 36 oltás)

Nem kötelező kampányoltásként 2014-től Cervarix (méhnyakrák elleni) védőoltást igényelhetnek a szülők a 7. osztályos kislányoknak, ebben a tanévben az 1. és 2. védőoltás : 9 főnél történt meg (összesen 18 oltás)

Hepatitis A fertőző megbetegedés a tanévben nem volt.

Képzések, amelyek a védőnői munka minőségének fejlesztését szolgálják

A működési engedélyünk feltétele az un. pontszerző szakmai képzéseken való részvétel és a Magyar Szakdolgozói Kamarai (MESZK) tagság. A befizetett tagsági díjak (MESZK- saját befizetés) ellenében kedvezményes, ill. ingyenes képzéseken tudunk részt venni. Elsősorban az ingyenes és a közelben megszervezésre kerülő képzési lehetőségeket keressük.

2015-ben a Magyar Védőnői Szolgálat Hungarikum lett és a június 13-át Védőnők napjává nyilvánították. (Az Országgyűlés 20/2015. (V. 4.) OGY határozata a magyar védőnők napjáról).

Feladataink eredményes ellátása érdekében továbbra is szorosan együttműködünk a háziorvosokkal, asszisztensekkel, iskola, óvoda vezetőivel, a családsegítővel és a Polgármesteri Hivatal dolgozóival, akiktől eddig is sok segítséget kaptunk. Továbbra is igyekszünk megőrizni a jó kapcsolatot a szülőkkel és gondozottakkal.

Tevékenységünkkel a jövőben is szeretnénk segítséget nyújtani a gondozott családoknak, megfelelni a szakmai elvárásoknak és a Védőnői Szolgálatot fenntartó Polgármesteri Hivatal elvárásainak.

Kérjük a Tisztelt Képviselő Testületet a tájékoztató megtárgyalására és elfogadására.

Bednárné Veréb Edit
védőnő

Juhász-Deák Nikoletta
védőnő

Rudabánya, 2020. július 24..